

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12C/25/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112207319
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2013:4112207319.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa: ppor. Bc. F. O., bytom N., D. XXX/XX, zast. JUDr. Milan Szöllössi, advokát, so sídlom Košice, Kováčska 28, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra SR, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 46.722 eur a sumu 8.553,98 eura spolu s 9%-ným úrokom z omeškania ročne od 26.5.2011 do zaplatenia.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 80.108,50 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 10.162,24 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku právnomu zástupcovi navrhovateľa.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom zo dňa 29.2.2012 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal od odporcu zaplatenia sumy 46.722 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, sumy 8.553,98 eura titulom zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia s príslušenstvom a sumy 80.108,50 eura titulom zvýšenia náhrady za SSU o 50 %. Svoj návrh odôvodnil tým, že ako policajt dňa 16.9.2008 utrpel ťažký pracovný úraz spôsobený strelnou zbraňou, v dôsledku čoho zostal invalidným a z policajného zboru bol prepustený. Uplatňuje si nárok vo výške 46.722 eur za 3200 bodov, čo je rozdiel medzi bodovým hodnotením v rozsahu 11080 bodov a priznaným bodovým hodnotením vo výške 7880 bodov, pričom hodnota 1 bodu je 14,46 eura. Sumu 8.553,98 eura si uplatňuje ako doplatok rozdielu vzniknutého nesprávne vyplatenou sumou, v dôsledku nesprávne použitej výšky hodnoty za 1 bod - nesprávne 402,92.-Sk. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia odôvodnil, tým, že je nesebestačný, odkázaný na pomoc druhých, pred úrazom sa venoval športu, vyrábal víno, viedol aktívny život mladého človeka, stal sa invalidným vo veku 27 rokov.

Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní trval na písomne podanom návrhu, k vyjadreniam odporcov uviedol, že mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia je samostatným návrhom, zdravotný stav navrhovateľa sa ustálil v roku 2009. Zákon upravuje ako treba postupovať, nie je možné meniť lekárske posudky, v prípade pochybností poskytovateľ dávky si môže dať vypracovať lekárske posudky. Toto nie je správne konanie, ani sa nejedná o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Súd nie je viazaný rozhodnutím v správnom konaní. V tomto konaní sa nejedná o bolestné ani o mimoriadne odškodnenie, ale o mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a rozdiel SSU. Právny základ nie je sporný. Poukazoval na lekárske posudky MUDr. S., na mladý vek navrhovateľa - 27

rokov. Miera funkčnej poruchy u navrhovateľa bola stanovená ÚPSVR v rozsahu 90%, bol mu priznaný plný invalidný dôchodok. Ide o prípad hodný osobitného zreteľa podľa § 5 ods. 5 zák.č. 437/2004 Zb., trval na 50% navýšení, pred úrazom sa jednalo o osobu úplne zdravú, úrazom nastali závažné a fatálne následky. Čo sa týka určenia hodnoty bodu poukazoval na ukončenie liečby a ustálenie zdravotného stavu ako aj vypracovanie lekárskeho posudku v r. 2009. Preto súd by mal vychádzať z hodnoty bodu v sume 14,46 eura za jeden bod. Znalecký posudok MUDr. A. len potvrdil lekársky posudok MUDr. S..

Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že od maturity chcel byť policajtom, po skončení školy si dal žiadosť na KR PZ. Po vykonaní zdravotných, psychických a telesných testoch ho prijali, bol pridelený na Obvodné oddelenie C.. Pred úrazom sa aktívne venoval športu - futbalu, hrával za futbalový klub N., hrával hokejbal, hokej, volejbal, chodil lyžovať. Teraz je na vozíku, nemôže chodiť, má problémy s močením, neudržaním stolice, aj čo sa týka dieťaťa. To teraz riešia s manželkou umelým oplodnením. V čase úrazu mal 27 rokov, bol slobodný, pracoval na OO PZ D. - G.. V súčasnosti užíva lieky na močenie a prehľadlajú, má bolesti chrbta, občas depresie. Oženil sa tento rok. Rodinný dom začal stavať ešte pred úrazom, dom si prispôbil pre potreby vozíka, dom je bezbariérový. Dostal aj príspevok na auto. Môže šoférovať, ale je problém s vozíkom, ten treba poskladať a dať do auta, takže vždy musí byť niekto s ním. Je zamestnaný na KR PZ ako starší referent na 60%, jedná sa o administratívne práce. Doma každý deň hodinu a pol cvičí. V utorok a piatok nechodí do práce, je doma, tiež cvičí alebo trénuje športovú streľbu. Pred úrazom nemal žiadne zdravotné problémy. Bol mu priznaný invalidný dôchodok, bol uznaný invalidným vo výške 80%. Dom chcel stavať svojpomocne, robil práce sám okolo rodičovského domu, vinohradu, robil sám víno. V súčasnosti je vinohrad zarastený. Každý víkend chodieval na diskotéky, alebo zábavy, divadlo alebo kino navštevoval asi raz za rok. S manželkou sa spoznali 4 roky pred úrazom. Na kamarátovskej svadbe sa v sobotu zasnúbili, v pondelok sa mu stal raz. Plánovali si založiť rodinu. Bol referent hliadkovej služby, bola to poriadková polícia, bol ako hliadka vonku v teréne. Najväčší problém sú toalety.

Zástupkyňa odporcu v 1. rade sa pridržiavala písomného vyjadrenia k veci. O náhrade SSU bolo rozhodované v správnom konaní. Proti tomuto rozhodnutiu bolo možné sa odvolať, čo urobené nebolo. Čo sa týka rozdielu v počte bodov, vychádzali z posudku posudkového lekára, ktorý je pre nich záväzný. Navrhovateľovi sa snažili vyjsť v ústrety, špeciálne pre neho vytvorili dve administratívne miesta, pre neho a jeho priateľku. Ak návrh zamietnutý nebude, navrhla, aby súd pri rozhodovaní zväžil to, čo bolo navrhovateľovi nadštandardne poskytnuté podľa zák. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov, čo zákon 437/2004 Z.z. nepozná a to jednorazové mimoriadne odškodné vo výške 37.662 eur a dvojnásobok výšky za bolesť, čo bola suma 17.286, 73 eura, to je jednonásobok a navrhovateľovi bol priznaný dvojnásobok tejto sumy.

Zástupkyňa odporcu v 2. rade sa pridržiavala písomného vyjadrenia k veci, stotožnila sa s právnym názorom a výpoveďou zástupkyne odporcu v 1. rade.

Svedok Ing. H. G. - svokor navrhovateľa na pojednávaní uviedol, že navrhovateľ sa zoznámil s jeho dcérou asi v r. 1993. Bol to človek plný života, bol aktívny, mal vinohrad, kúpil si terénnu motorku, hral futbal, užíval si život. Chodievali spolu na hríby, lyžovať. Bol plný energie, sily, optimizmu, bol vitálny. Po nehode toto ustúpilo. Ešte pred nehodou začal stavať dom svojpomocne, ten sa potom dokončil dodávateľsky. Čo voľakedy hravo zvládol sám okolo domu, záhrady, mu teraz pomáhajú priatelia, rodina. Z aktivít, ktorým sa venoval, mu nezostalo nič, okrem športovej streľby aj to už nie je také, pretože je viazaný, nemôže ísť sám hocikedy a hocikam. Stretávajú sa pravidelne, všetci verili, že sa z toho dostane po psychickej aj fyzickej stránke. Podporovali ho, spravil mu bradlá, aby mohol cvičiť. Pri domácich zábavkách bol rovnocenným partnerom, teraz sa zapája len podľa svojich možností. Asi jedenkrát do roka idú spolu na nejaký výlet, napr. na kúpalisko sa bez pomoci nedostane, je tam problém s toaletami, snažia sa chodiť tam, kde je najmenej obmedzený. Na zimnej dovolenke odvtedy neboli.

Svedkyňa W. O. - manželka navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že s navrhovateľom sa poznajú 9 rokov, vždy sa chcel stať policajtom, bol to jeho sen. Bol aktívny, chodil sa lyžovať, korčuľovať, hrával futbal. Jeho veľká vášeň bola motorka, po nehode sa s ňou asi najťažšie lúčil. Chodili po známych, na chaty. Keď sa stal policajtom, začal študovať na VŠ, bol to jeho sen niekam to dotiahnuť. Po nehode to všetko padlo. Policajtom nemohol zostať, nezvládol by telesné skúšky. Bolo to ťažké. Po nehode ho musela každú pol hodinu polohovať, aj v noci. Ešte pred nehodou začali stavať dom, svojpomocne. Potom už nevedeli nič spraviť sami. Nechodia ani na dovolenky. Ak niekam chcú ísť, najskôr musia zistiť,

či je tam bezbariérové WC. Plánovali rodinu, zatiaľ sa im to nedarí. Keď sa navrhovateľ pustí doma do nejakej práce a nedarí sa mu, tak je z toho nervózny, musí ho polohovať, podložiť mu pod členky paplón, toaletu zvláda sám. Cievkuje sa, má z toho zápaly močového mechúra. Jedlo nepripravuje, nerobí ani domáce práce. Keď prídu domov tak rehabilituje a cvičí skoro každý deň, sú to 2-3 hod. denne. Vonku má bradlový chodník, dá mu ortézy. Vnútri sa aspoň postaví a oprie sa na barle, musí mu pri tomto pomáhať. Potom pozerá televízor alebo je na internete a venuje sa športovej streľbe. Chodieval 2krát do týždňa do S., teraz je to už menej často. Chodievajú k rodičom, alebo keď je nejaká oslava, inak nechodievajú nikam. Navrhovateľ sa najlepšie cíti doma. Navrhovateľ v noci nespí, cíti bolesti hlavne v ľavej nohe, bolieva ho aj rana na chrbtici, obliekanie zvládne sám, s ponožkami a topánkami mu pomáha.

Svedkyňa O. O. - matka navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že navrhovateľ strašne chcel byť policajtom, ani jeden deň nebol doma, športoval, hral hokej, bol požiarnik, stále bol niekde, pomáhal jej, malí role, robil s traktorom. Chcel stavať dom, mal urobené základy. Potom prišla tá nehoda. Všetky veci si dokázal porobiť. Motorka to bolo jeho vysnívané, s ňou sa najdlhšie nevedel rozlúčiť. Teraz mu musia všetko nachystať, aby všade dočiahol. Psychicky to nezvládal, dva roky bol práceneschopný, v G. sa trochu pozviechal. V poslednej dobe má stále urologické problémy, berie antibiotiká. Na všetko musí niekoho volať. Jeho brat pracoval tiež v zahraničí, vrátil sa kvôli nemu, aj ona zostala doma. Pomôcky pre vozičkárov sú drahé. Čo sa týka pomôcok napr. cievky nárok má na 120 ks na mesiac, potrebuje 160-180 ks, cievkuje sa 6-7 krát za deň, jedna cievka stojí 2,50. Navrhovateľ sa snaží, cvičí, nevesta ho masíruje. Chcel si dať vyrobiť nejakú špeciálnu ortézu v Bratislave, tam mu povedali že na neho to nemôže byť. Stále sú spolu, stále mu pomáha, každý deň aj 2-3 krát k nemu skočí, donesie mu jesť, alebo tam chodí keď zavolá, keď niečo potrebuje, keď nevesta nemôže. Hlavne sa s ním musí rozprávať a podporovať ho. Pred úrazom nikdy nebol chorý. Mal dobrú fyzickú kondíciu, veľa cvičil, chodil do posilňovne, plávať, lyžovať, hral futbal, hokej, futbal hrával od školských čias. Šport bola jeho najväčšia vášeň, aj hory.

Súd vo veci bolo vykonan dokazovanie výsluchom právneho zástupcu navrhovateľa, navrhovateľa, odporcov, svedkov a oboznámením sa s obsahom spisu a to: návrhom, rozhodnutím KR PZ o priznaní náhrady za SSU, lekárskeho posudkom o bolestnom a SSU, odpoveďou MV SR, žiadosťou o doplatenie odškodnenia, vyjadrením odporcu, uznesením o pripustení odporcu v 2. rade a zmene petitu, vyjadrením odporcu, rozhodnutím o priznaní dávky, výpočtom invalidného výsluhového dôchodku, komplexným posudkom ÚPSVR D., oznámením navrhovateľa, oznámením odporcu spolu s rozhodnutím MV SR o zrušení KR PZ v D., znaleckým posudkom MUDr. A., vyjadrením navrhovateľa k znaleckému posudku, oznámením navrhovateľa, oznámením odporcu a zistil tento skutkový a právny stav:

Navrhovateľ utrpel dňa 16.9.2008 ako policajt pri výkone služobných povinností ťažký pracovný úraz spôsobený strelnou zbraňou pri vykonávaní služobného zákroku proti T. N., podozrivému z lúpežného prepadnutia čerpacej stanice. V dôsledku úrazu sa stal invalidným s trvalými následkami a z policajného zboru bol prepustený. V čase úrazu bol slobodný, mal 27 rokov.

Z lekárskeho posudku MUDr. L. S. zo dňa 26.11.2010 súd zistil, že sťaženia spoločenského uplatnenia bolo hodnotené 11080 bodmi a to nasledovne : pol.304c - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice stredne ťažké - 290b, pol.306 - poúrazová paraplégia DK - 2470b, zvýšené na 4940b, pol.314 - nedomykavosť ritných zvieračov - 900b, zvýšené na 1800b., pol.316c - porucha močenia ťažká - 300b, zvýšené na 600b, pol. 255 - vážne duševné poruchy, overené psych. pracoviskom - 1300b, zvýšené na 2600b., pol. 321a - erektilná dysfunkcia p.a. strata penisu do 45 r. - 800b, pol. 432b - jazvy po operačných zákrokoch 31-50 cm- 50b.

Posudkový lekár MV SR kpt. MUDr. G. M. obnovila konanie o kontrole bodového ohodnotenia služobného úrazu navrhovateľa a po preskúmaní odborných lekárskeho nálezov vrátane prepúšťacích správ dospela k záveru, že hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia nie je v súlade so zák.č.437/2004 Z.z. Súhlasila s hodnotením SSU s položkou 255 - 2600 bodov, s položkou 304c - 290 bodov, s položkou 306 - 4940 bodov, s položkou 432b - 50 bodov, spolu 7800 bodov. Nesúhlasila s položkami 314 - nedomykavosť ritných zvieračov - 900b, zvýšené na 1800b., s položkou 316c - porucha močenia ťažká - 300b, zvýšené na 600b a s položkou 321a - erektilná dysfunkcia p.a. strata penisu do 45 r. - 800b, spolu 3200 bodov a to z dôvodov, že poškodenie zdravia uvedené pol.314, 316c a 321a je už svojimi znakmi zahrnuté v položke 306 - poúrazová paraplégia a poškodenie zdravia uvedené v položke 316 c nenastala následkom samotného poranenia močových orgánov, ale bolo spôsobené

poúrazovou paraplégiou. Poškodenie zdravia uvedené v položkách 314, 316c a 321a nastalo jedným úrazovým mechanizmom - strelným poranením stavca L1 a poškodením miechy.

Z rozhodnutia Krajského riaditeľstva PZ v D. č. KRPZ-NR-VO2-PR-51-006/2011 zo dňa 20.4.2011, právoplatného dňa 6.5.2011 súd zistil, že navrhovateľovi bola priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 105.391,02 eura za 7880 bodov, pričom bolo vychádzané z hodnoty 1 bodu vo výške 13,37 eura.

Navrhovateľ listom zo dňa 23.1.2012 požiadal KRPZ v D. o doplatenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia a zaslal návrh dohody o vyrovnaní, jeho žiadosť nebola akceptovaná.

Odporca v 1. rade - pôvodne v návrhu KR PZ v D. sa písomne vyjadril k podanému návrhu, kde uvádzal, že náhradu za SSU upravuje zák.č. 328/2004 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov. Konanie o priznaní dávky úrazového zabezpečenia bolo skončené dňom 6.5.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie riaditeľa KR PZ v D. č. KRPZ-NR-VO2-PR-51-006/2011, proti rozhodnutiu navrhovateľ odvolanie nepodal a svoj nárok si mohol uplatniť v už právoplatne skončenom správnom konaní. Zákonnosť rozhodnutia mohla byť preskúmaná súdom v správnom súdnictve po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov. Ďalej uvádzal, že zák.č. 461/2003 Z.z., na ktorý odkazuje zák.č. 437/2004 Z.z., sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, ale na navrhovateľa sa vzťahuje osobitný zák.č. 328/2002 Z.z. Namietal svoju pasívnu legitímáciu, pretože náhradu za SSU poskytol navrhovateľovi príslušnú útvár MV SR. Z titulu služobného úrazu bolo navrhovateľovi vyplatených spolu 179.739,91 eura a invalidný výsluhový dôchodok spolu s náhradou za stratu na služobnom plate spolu vo výške cca 700 eur sa mu bude vyplácať doživotne. Okrem toho vytvoril pre navrhovateľa pracovné miesto a uzavrel s ním pracovnú zmluvu na dobu neurčitú a dňom 1.9.2010 ho zamestnáva ako referenta špecialistu na ekonomickom odbore KR PZ v D..

Odporca v 2. rade - pôvodne v návrhu Slovenská republika, zast. Ministerstvom vnútra SR sa písomne vyjadril k podanému návrhu, kde uvádzal, že navrhovateľ sa proti rozhodnutiu KR PZ neodvolal, ani nevyužil mimoriadny opravný prostriedok, rozhodnutie nemôže byť preskúmané súdom a navrhol konanie zastaviť. Ku skutkovému stavu uviedol, že neuznané položky 314, 316c a 321a sa hodnotia samostatne, len ak ide o samostatné poškodenie, následkom úrazu nastalo nervové poškodenie a došlo k nedomykavosti ritných zvieračov, ťažkej poruche močenia a erektilnej dysfunkcii, preto tieto položky neboli hodnotené samostatne. Čo sa týka nesprávne použitej výšky hodnoty za 1 bod, odporca je toho názoru, že ustálený zdravotný stav pre posúdenie SSU mal navrhovateľ už v čase po prepustení z Fakultnej nemocnice v D., kde bol hospitalizovaný v období od 16.9.2008 do 19.11.2008 a absolvovaní rehabilitačnej liečby v Národnom rehabilitačnom centre v G. od 19.11.2008 do 11.2.2009, teda najneskôr v marci 2009. Ďalšia liečba jeho zdravotný stav nezlepšila. Nesúhlasil s tým, že lekársky posudok o SSU môže lekár vystaviť až po roku od poškodenia na zdraví, teda v roku 2009, kedy bola výška 1 bodu stanovená sumou 14,46 eura podľa Opatrenia MZ SR účinného od 31.5.2009. Lekársky posudok sa mohol vydať už najskôr v decembri 2008 a najneskôr v marci 2009 a v tom čase bola výška 1 bodu určená sumou 402,92.-sk = 13,37 eura. K požadovanému zvýšeniu náhrady za SSU uviedol, že

Navrhovateľovi je vyplácaný invalidný výsluhový dôchodok vo výške 472,06 eura.

Z komplexného posudku ÚPSVR D. zo dňa 17.9.2009 vyplýva, že navrhovateľ sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, je odkázaná na sprievodcu, jeho miera funkčnej poruchy je 90 %.

Zo znaleckého posudku č. 057/13 MUDr. A. súd zistil, že navrhovateľ utrpel pri prestrelke zranenie, ktoré je možno označiť ako polytraumu, došlo k strelnému poraneniu dutiny brušnej, pečene -praveho laloka a oblasti za dutinou brušnou s poranením horného pólu pravej obličky, k strelnému poraneniu s trieštivou zlomeninou 1. driekového stavca a poškodením miechy, k haemoragickému a traumatickému šoku. Ako najzávažnejšiu a trvalú komplikáciu možno označiť ochrnutie dolných končatín, poruchy vyprázdňovania močového mechúra, poruchy vyprázdňovania stolice, poruchy erekcie, depresívny syndróm, ako neskoré komplikácie možno hodnotiť chronickú sepsu - infekciu pri opakovaných zápaloch močových ciest a močového mechúra, pri preležaninách a podobne. Za ustálený zdravotný stav je možné považovať obdobie - september 2009. Bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia znalec určil na 11.080 bodov, hodnotenie bolo možné vykonať už od roku 2009, kedy hodnota bodu

bola 13,60 eura za jeden bod, peňažné vyjadrenie predstavuje sumu 150.688 eur. K sporným položkám č. 314, 316c/ a 321a/ znalec uviedol, že je potrebné osobitne hodnotiť každé z poškodení na zdraví, aby nedošlo k paradoxnému stavu, že ťažšie postihnutý pacient bude hodnotený skoro o 1000 bodov nižšie ako pacient postihnutý parézou, ktorý by mal súčasne i poruchu vyprázdňovania moču, stolice, a poruchu erekcie.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu - pôvodne Krajského riaditeľstva PZ v D. zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, v priebehu konania právny zástupca navrhovateľa navrhol vstup ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu ako odporcu v 2. rade _ Slovenskú republiku, zastúpenú MV SR a súd vstup odporcu v 2. rade pripustil uznesením č.k. 12C/25/2012-36 zo dňa 26.4.2012, právoplatne dňa 26.5.2012. Z rozhodnutia MV SR o zrušení rozpočtových organizácií zo dňa 12.12.2012 súd zistil, že odporca v 1. rade - KR PZ v D. bol zrušený, všetok majetok, pohľadávky a záväzky prešli dňom 1.1.2013 na Ministerstvo vnútra SR, došlo zo zákona k procesnému nástupníctvu.

Zo svedeckých výpovedí vyplynulo, že pred úrazom navrhovateľ netrpel žiadnymi zdravotnými problémami, žil aktívnym životom, venoval sa hlavne športu - hrával futbal, chodil sa lyžovať, korčuľovať. Kúpil si motorku, mal rád hory, chodieval na hríby. Po úraze sa radikálne zmenil jeho život, zostal invalidným, pohybovať sa vie len pomocou invalidného vozíka, je odkázaný na sústavnú pomoc tretej osoby, ale najväčším jeho zdravotným problémom a najväčšie útrapy mu spôsobujú jeho problémy s močením.

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 1 zák.č. 437/2004 Z.z., tento zákon ustanovuje

- a) podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- b) vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len "lekársky posudok") a jeho náležitosti,
- c) zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

Podľa § 2 ods. 2 cit.zák., sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok").

Podľa § 2 ods. 3 písm.c/ cit. zák., na účely tohto zákona poskytovateľ náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len "poskytovateľ náhrady") je osoba, ktorá je povinná poskytnúť náhradu podľa osobitných predpisov, 1)

Podľa § 4 ods. 1 cit.zák., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

Podľa § 4 ods. 2 cit.zák., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa § 5 ods. 1 cit.zák., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

Podľa § 5 ods. 2 cit. zák., výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na celé desiatky korún smerom nahor.

Podľa § 5 ods. 4 cit. Zák., Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 3) uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

Podľa § 5 ods. 5 cit. Zák., v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, 4) môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

Podľa § 6 ods. 1 cit. Zák., poskytovateľ náhrady a poškodený môžu uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to aj nad výšku náhrady ustanovenú týmto zákonom, najviac však do výšky náhrady ustanovenej v § 5 ods. 5; ak ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, 5) dohodu s poškodeným môže uzatvoriť poisťovateľ alebo Slovenská kancelária poisťovateľov.

Podľa § 6 ods. 2 cit. Zák., dohoda o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia musí mať písomnú formu.

Podľa § 6 ods. 3 cit. Zák., poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.

Podľa § 8 ods. 4 cit. Zák., lekárske posudky sa vydávajú, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

Podľa § 10 ods. 1 cit. Zák., posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov.

Podľa § 10 ods. 4 cit. zák., bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku.

Podľa § 10 ods. 5 cit. zák., ak je sadzba bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia ustanovená rozpätím bodov, pri hodnotení sa prihliada aj na to, do akej miery jednotlivé následky spolu súvisia alebo sú už v sebe obsiahnuté. Ak možno očakávať priaznivý vývoj vzhľadom na intenzitu alebo trvanie následkov, použije sa počet bodov pri dolnej hranici rozpätia.

Podľa § 10 ods. 8 cit. zák., ustanovenia § 9 ods. 7a 8 sa vzťahujú aj na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

Podľa § 9 ods. 7 cit. zák., ak poškodený utrpel súčasne viac poškodení na zdraví, hodnotí sa bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne a bodové hodnotenia sa sčítavajú. Ak sa však viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickú alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny.

Podľa § 9 ods. 8 cit. Zák., ak je poškodenie na zdraví už svojimi znakmi zahrnuté v položke iného poškodenia na zdraví, bolesť za takéto poškodenie na zdraví sa nehodnotí osobitne.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplatenia sumy 46.722 eur, táto suma vychádza z rozdielu bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 11080 bodov, ktoré takto bolo ohodnotené MUDr. S. aj súdom ustanoveným znalcom MUDr. A., odporca priznal navrhovateľovi

bodové ohodnotenie v rozsahu 7880 bodov, rozdiel je 3200 bodov x 14,46 eura za jeden bod je suma 46.722 eur. V tejto časti súd navrhovateľa považoval za dôvodný v celom rozsahu, pretože sťaženie spoločenského uplatnenia bolo hodnotené rovnako dvoma lekáorskými posudkami jednak posudkom MUDr. S. aj znaleckým posudkom MUDr. A., pričom znalec MUDr. A. sa vo svojom znaleckom posudku vysporiadal aj a s námietkami odporcu čo sa týka troch sporných položiek, pretože znalec vo svojom posudku uviedol, že všetky sprievodné komplikácie súvisiace s ochrnutím končatín je potrebné vyjadriť a ohodnotiť samostatne. Súd preto nemal pochybnosti o výške a správnosti hodnotenia spoločenského uplatnenia.

Ďalej bola v konaní odporcom namietaná nesprávne použitá výška 1 bodu pre výpočet náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, navrhovateľ vo svojom nároku vychádzal z hodnoty 1 bodu - 14,46 eura, odporca vychádzal z hodnoty 1 bodu - 13,60 eura, tu súd považoval za podstatné a správne vychádzať z hodnoty 1 bodu v čase ustálenia zdravotného stavu navrhovateľa /rozsudok NS SR sp.zn. MCdo 37/2000/. Znalec MUDr. A. vo svojom znaleckom posudku určil ustálený zdravotný stav navrhovateľa na september 2009, v tom čase platilo opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré určilo výšku 1 bodu na 14,46 eura. Preto súd považoval túto výšku bodu za správny a nestotožnil sa názorom odporcu, že zdravotný stav navrhovateľa bol ustálený v decembri 2008 a preto súd vychádzal z hodnoty jedného bodu 14,46 eura a aj v tejto časti uplatneného nároku vo výške 8.553,98 eura súd návrh navrhovateľa považoval za dôvodný, jedná sa o rozdiel medzi vzniknutou nesprávne vyplatenou nižšou sumou na sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku nesprávne použitej výšky hodnoty za jeden bod, za 11.080 bodov mala byť navrhovateľovi vyplatená suma 160.217 eur / 11.080 x 14,46 eura/.

Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je samostatná zložka náhrady škody na zdraví. Je to náhrada tzv. nemateriálnej ujmy a má slúžiť na vyrovnanie prežitých utrpení, strastí a obmedzovania v živote. Ide o nárok osobnej povahy, ktorý sa odškodňujú jednorázovo. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, vylúčenie či obmedzenie jeho účasti na plnom osobnom, rodinnom, spoločenskom a športovom živote, sťaženie alebo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľby životného partnera, založenia rodiny a podobne.

Pri určovaní výšky odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia súd vychádzal z lekárskeho posudku MUDr. S. ako aj znaleckého posudku MUDr. A., ktoré boli v podstate čo sa týka hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia rovnaké, sťaženie spoločenského uplatnenia bolo hodnotené 11.080 bodmi pri hodnote 1 bodu 14,46 eura, ktorý bol daný v čase ustálenia zdravotného stavu navrhovateľa. V časti zaplatenia sumy 55.275,98 eura, ktorá pozostáva zo sumy 46.772 eura plus 8.553,98 eura súd priznal navrhovateľovi aj úrok z omeškania vo výške 9 % od 26.5.2011 do zaplatenia, pričom výška úroku z omeškania je v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. zvýšená o 8 percentuálnych bodov ako určuje ECB, ktorá určovala úrok z omeškania v čase omeškania vo výške 1 %. Počiatok omeškania je deň, kedy bola priznaná suma za sťaženie spoločenského uplatnenia 105.391,02 eura pripísaná na účet navrhovateľa.

Ďalším nárokom navrhovateľa bolo zaplatenie sumy 80.108,50 eura titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia s poukazom na § 5 ods. 5 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Aj v tejto časti nároku sa súd stotožnil s návrhom navrhovateľa mal za to, že sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa a že navrhovateľ má nárok na 50 % zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, čo je ? zo sumy 160.217 eura. Dôvody hodné osobitného zreteľa súd videl v tom, že úraz sa navrhovateľovi stal vo veku 27 rokov, jednalo sa o mladého človeka, ktorý mal pred sebou celý život, mal plány do budúcnosti, plánoval svadbu, výstavbu rodinného domu, určite do budúcnosti plánoval aj založenie rodiny. Podľa výpovedí svedkov sa jednalo o človeka, ktorý žil aktívne, venoval sa športu, jazde na motorke, práci vo vinohrade, okolo domu, práca policajta bola jeho vysnívaným povolaním a o toto všetko prišiel. Keďže sťaženie spoločenského uplatnenia sa chápe ako strata alebo obmedzenie doterajších schopností poškodeného na uplatnenie sa v živote a v spoločnosti, aj tu súd videl dôvod hodný osobitného zreteľa v tom, že navrhovateľ je osobou invalidnou, jeho miera funkčnej poruchy je až 90 %, takže jeho uplatnenia sa v živote a v spoločnosti sa znížilo o 90 %, čo je dôvod hodný osobitného zreteľa. Pri posudzovaní nároku a zisťovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd porovnával spôsob života navrhovateľa, jeho aktivity a možnosti a schopnosti pred úrazom a po ňom, zistil, že pred úrazom navrhovateľ viedol

aktívny život, sám si vedel urobiť všetky práce v domácnosti, začal stavať rodinný dom, pracoval vo vinohrade, dorábal víno, nemal problémy pri bežných osobných úkonoch, aktívne hral futbal, hrával aj hokej, hokejbal, volejbal, spoluorganizoval turnaje, chodieval na diskotéky, zábavy, bol zamestnaný ako policajt - referent hliadkovej služby, začal študovať na vysokej škole, žil ako každý iný mladý a zdravý človek, nebol pasívny, bol zamestnaný, svoj súkromný život žil naozaj aktívne, po úraze je nesebestačný, odkázaný na cudziu pomoc, zanechal všetky aktivity, ktorým sa predtým venoval, zostal na vozíku, má problémy s močením a neudržaním stolice, v intímnej oblasti, užíva lieky, máva depresie, stále je doma, v štúdiu nepokračuje, najväčší problém pre neho sú toalety. Nie je schopný takej pracovnej činnosti tak ako pred úrazom, nie je schopný fungovať v rodine ako partner, sexuálny partner, jeho záujmové aktivity sa veľmi výrazne zúžili, takmer 100 %, keďže hlavnou záľubou navrhovateľa bol šport. V tomto všetkom súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa, navrhovateľ má pokazený celý život, jeho stav je nemenný, až do smrti bude odkázaný na cudziu pomoc, nikto by nechcel byť na jeho mieste, náprava stavu nie je možná, aspoň finančné prostriedky čiastočne zmiernia jeho utrpenie, súd mal za to, že navrhovateľovi mimoriadne zvýšenie za sťaženie spoločenského uplatnenia patrí, že si ho zaslúži a súd si dovoľuje vysloviť uznanie a obdiv za to, že navrhovateľ sa nevzdáva, začal sa venovať športovej streľbe, čo mu ako tak umožňuje jeho zdravotný stav.

K námietkam odporcu uvádzaným v jeho písomnom vyjadrení súd uvádza, že v predmetnej veci sa nejednalo o správne konanie, nejednalo sa o preskúmanie rozhodnutia podľa ustanovení O.s.p. o správnom súdnictve, súd považoval v tejto veci za bezpredmetné, že navrhovateľ sa voči rozhodnutie riaditeľa KR PZ neodvolal, to neznamená, že si nemôže nárok uplatniť civilnou žalobou tak ako to urobil. Navrhovateľ si uplatnil na súde nárok podľa zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, čo bol oprávnený urobiť, hoci mu boli vyplatené dávky podľa zák. č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov v súvislosti so vznikom služobného úrazu a invalidity. To neznamená, že si nemôže uplatniť nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia a mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa zák. č. 437/2004 Z.z..

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods.3 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému navrhovateľovi súd priznal právo na náhradu trov konania vo výške 10.162,24 eur, čo sú trovy právneho zastúpenia vo výške 6.367,70 eura, ktoré pozostávajú z odmeny advokáta za 9 úkonov právnej pomoci : 1. príprava a prevzatie veci, 2. predžalobná výzva, 3. podanie návrhu na súd, 4. účasť na pojednávaní dňa 25.4.2013 bez prejednania veci ? úkon, 5. účasť na pojednávaní dňa 19.9.2012, 6. účasť na pojednávaní dňa 7.11.2012, 7. písomné vyjadrenie k znaleckému posudku, 8. účasť na pojednávaní dňa 4.11.2013, 9. účasť na pojednávaní dňa 11.12.2013 - 8 x 763,48 eura plus 1 x 190,87 eura plus režijný paušál 1 x 7,41 za úkon v roku 2011, 5 x 7,63 eura za úkony v roku 2012 a 3 x 7,81 eura za úkony v roku 2013. Súd nepriznal právnenému zástupcovi navrhovateľa ako celý úkon účasť na pojednávaní dňa 25.4.2012 a dvakrát poradu s klientom. Ďalej trovy právneho zastúpenia pozostávajú zo sumy 946,14 eura, čo je náhrada cestovného za cestu Košice - Nitra - Košice na pojednávania v dňoch 25.4.2012 vo výške 190,856 eura, 19.9.2012 vo výške 191,344 eura, 7.11.2012 vo výške 189,540 eura, 4.11.2013 vo výške 187,200 eura, 11.12.2013 vo výške 187,200 eura. Ďalej trovy právneho zastúpenia pozostávajú zo sumy 1.154,70 eur, čo je náhrada za stratu času za čas strávený cestou na pojednávania Košice - Nitra - Košice v dňoch 25.4.2012 vo výške 228,78 eura, 19.9.2012 vo výške 228,78 eura, 7.11.2012 vo výške 228,78 eura, 4.11.2013 vo výške 234,18 eura, 11.12.2013 vo výške 234,18 eura. Spolu je to suma 8.468,54 eura plus 20 % DPH, čo je suma 1.693,70 eura, spolu je to suma 10.162,24 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.